Lägesrapport Cancer

Samverkansnämnden juni 2021

Lena Sharp, Lisa Jelf Eneqvist

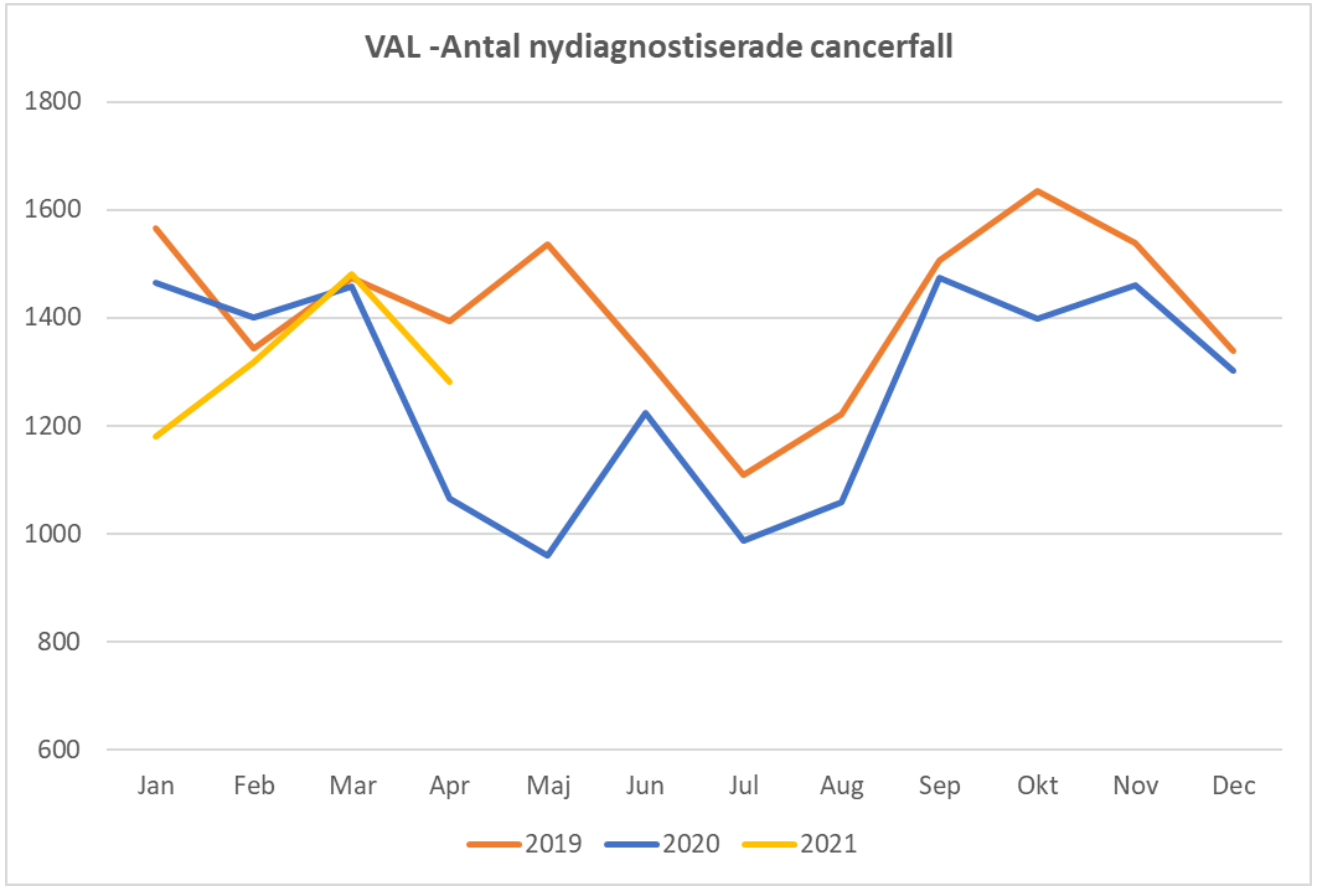
Aktuellt status och sammanfattning

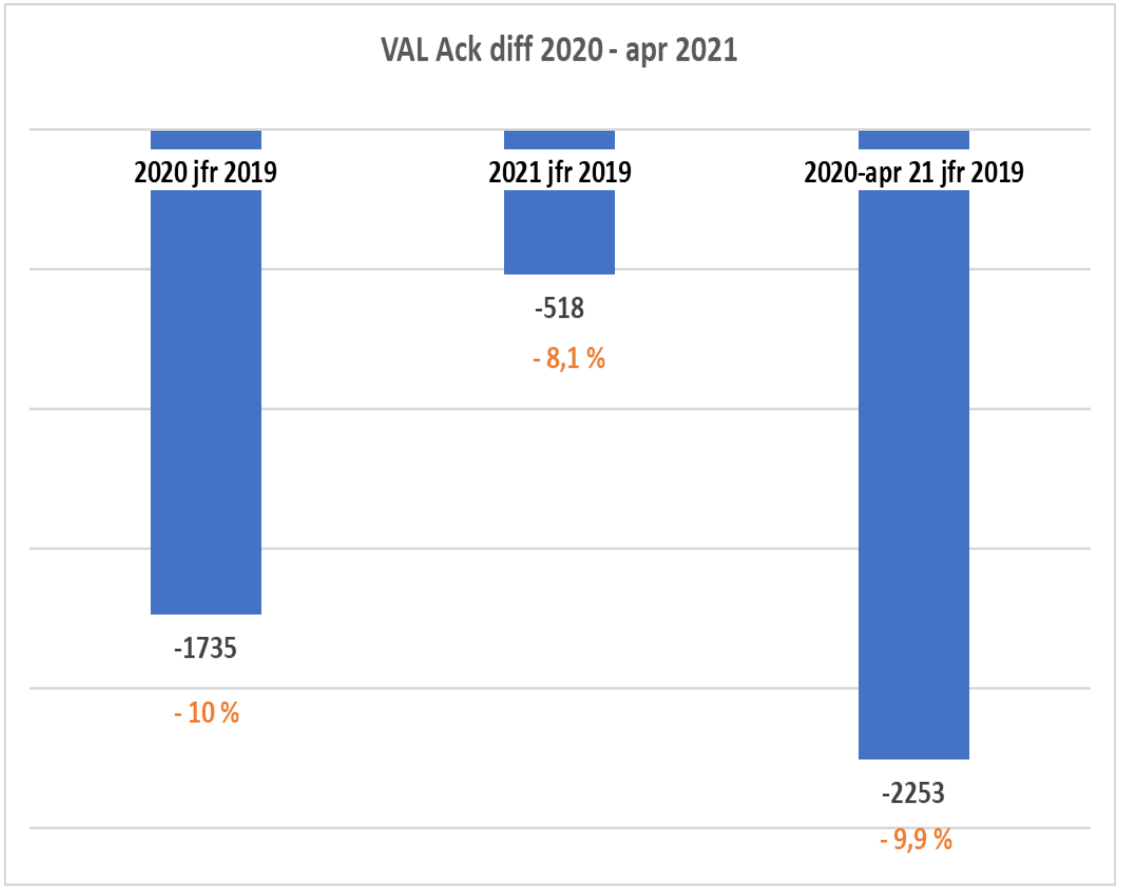
- De som har diagnosticerats under pandemin har fått bra cancervård och kortare ledtider
- 2250 färre patienter har diagnosticerats med cancer under pandemin
  - Samstämmiga data från VAL, cancerregistret och SVF
  - Tecken på mer avancerad och spridd cancer bland de som söker men också viss återhämtning för några grupper
  - Analys av avlidna i Covid-19 visar att de odiagnostiserade fallen inte återfinns där
  - Åldersgruppen 60+ står för 90 % av minskningen
  - Inom primärvården har kontakterna minskat mest för åldersgrupperna <5 år samt >65år
- Flera åtgärder pågår och planeras för att hantera vårdskulden inom cancer

Antal nya cancerdiagnoser

2019 tom april 2021

Jämfört med normalåret 2019 visar jan-apr 2021 ett underskott på -518 (- 8%) cancerdiagnoser.
Ackumulerat underskott inkl 2020 är ca 2250 fall (-10%).

Cancerscreening

Deltagandet behöver ökas för alla screeningprogram!

- **Mammografi**
  Deltagande nu nära läget innan pandemin (ca 70 %)

- **Gynekologisk screening**
  Självprovtagning, 10 000 per vecka kallas, förlängt beslut Socialstyrelsen
  Deltagandet ökar sakta (ca 40%)

- **Tjock och ändtarmscancer**
  Självprovtagning, i kapp med kallelser, samma deltagande som innan pandemin (71 %)
  Utökning av åldersintervallet pågår

Riktade insatser

- **Prostatacancer**
  - Diskuterar kampanj, allmänt erbjudande PSA och MR för någon åldersgrupp
- **Hudcancer**
  - Extra prickdagar
  - Slopat remisstvång till hudspecialist
- **Livmoderhalscancer**
  - Självprovtagning
  - Catch-up vaccinering HPV
  - Skolvaccinering

Allmän kampanj tidig upptäckt cancer

- Framtagen av nationell arbetsgrupp tidig upptäckt cancer i dialog med 1177
  - Olika språk
  - Ökad satsning på hälsoinformatörer i kommuner och stadsdelar
  - Kulturevenemang
  - Cancerrådgivningen

Övriga åtgärder

- Kontakt med pensionärsorganisationer
- Fortsatt dialog med patientorganisationerna inom cancer, organisation för hemlösa, skolan (cancerprevention, barncancer)
- Tät dialog med primärvården samverkan mellan vårdgivare
- Fortsätt utveckla digitala arbetssätt (t.ex. inom cancerrehabilitering)
- Forskning och utvecklingsprojekt inom tidig upptäckt av cancer
- Direktöverföring av data (flera projekt pågår)

Patienters upplevelser av SVF 2019 jämfört med 2020

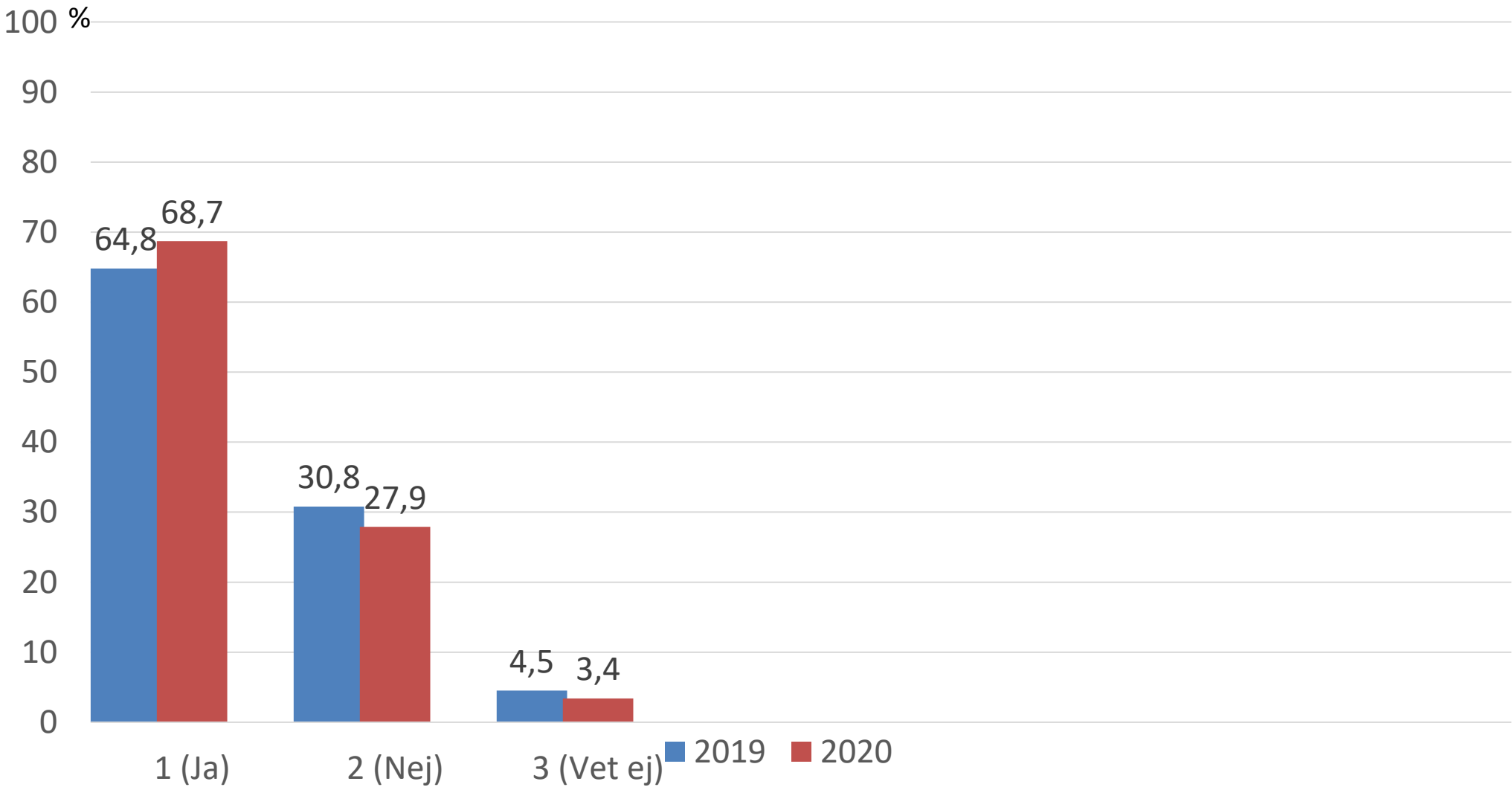
- En enkät skickas ut till alla som genomgått SVF oavsett om det avslutats med cancerdiagnos eller ej.

- Enkäten skickas ut ca 8 veckor efter att SVF avslutats

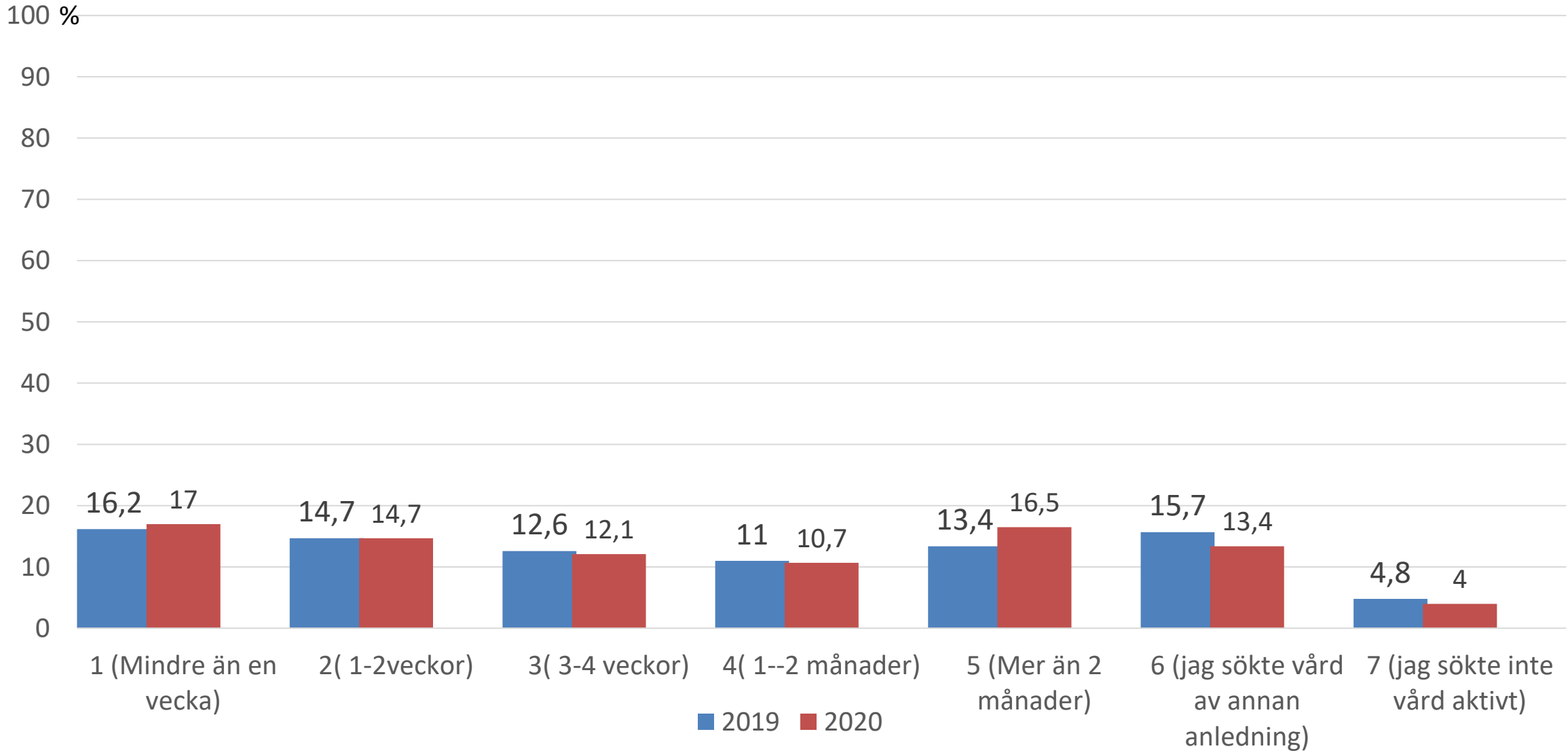
- Region Gotland och Region Stockholm har skickat ut enkät sedan starten 2017 och fortsatt även under pandemin.

- Följande bilder gäller totalt för sjukvårdsregion Stockholm/Gotland
- Respondenter 2019 n=3833, 2020 n=3397)
- Svarsfrekvens 2019 56% och 2020 58%

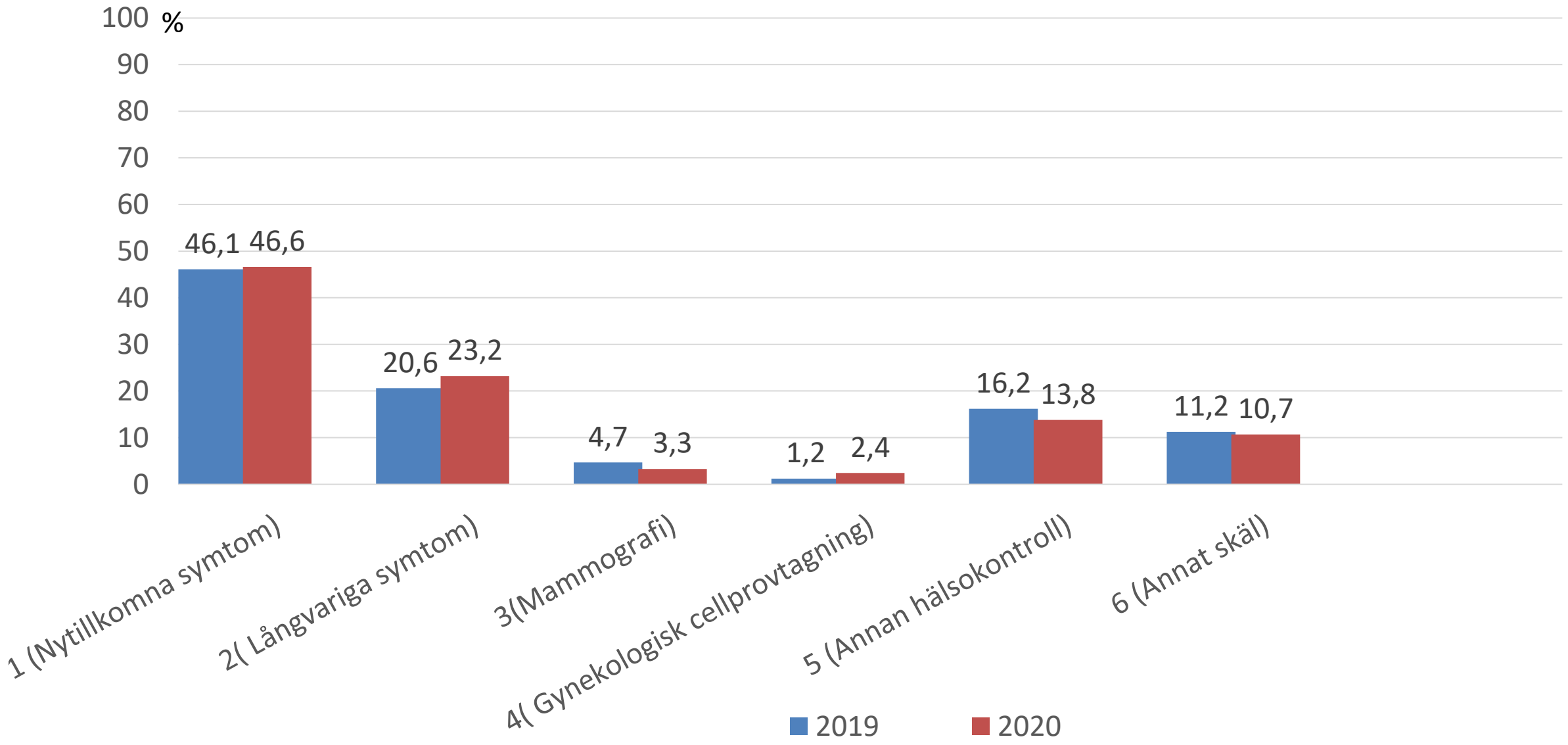
Hade du sjukdomssymtom innan du kontaktade vården?

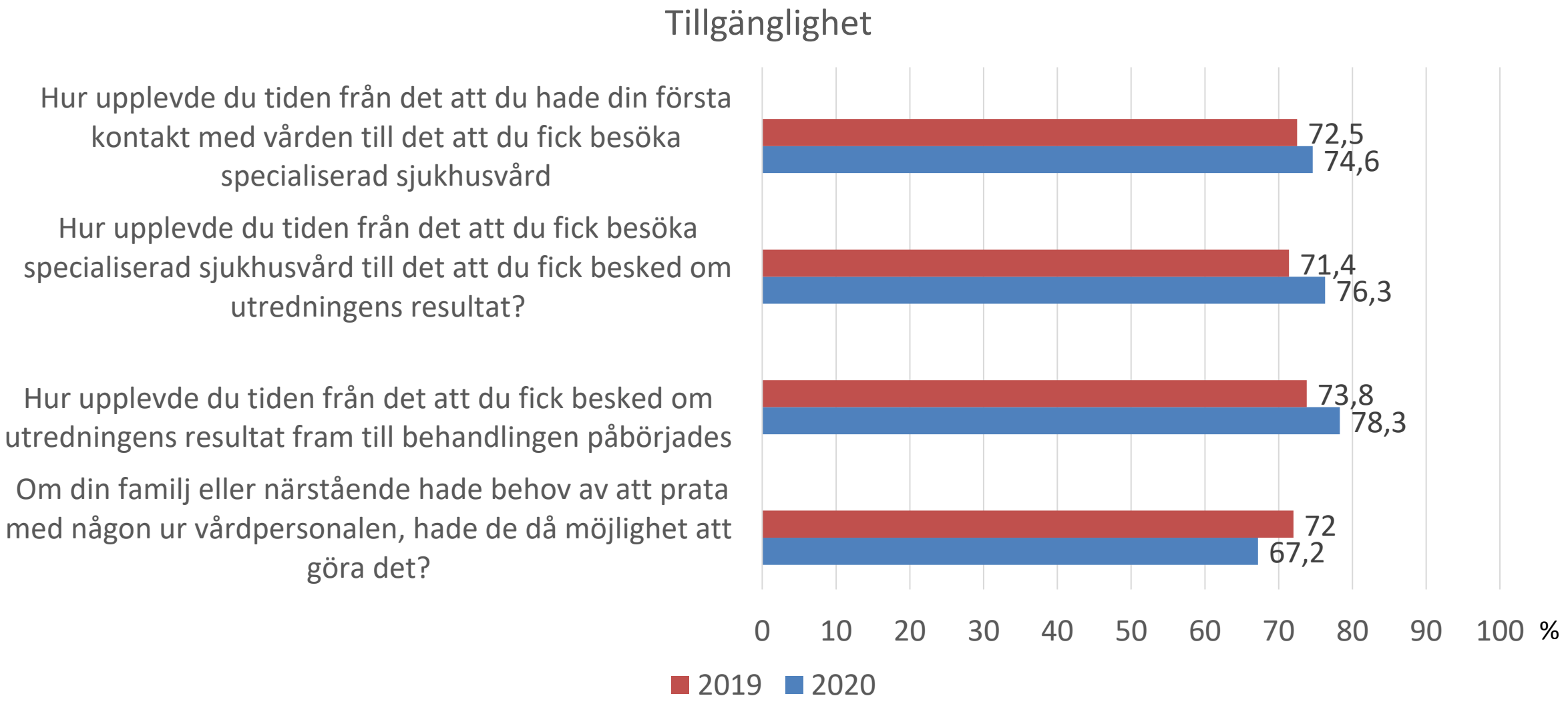
Om du hade sjukdomssymtom, hur lång tid uppskattar du att det tog innan du kontaktade/ besökte vården?

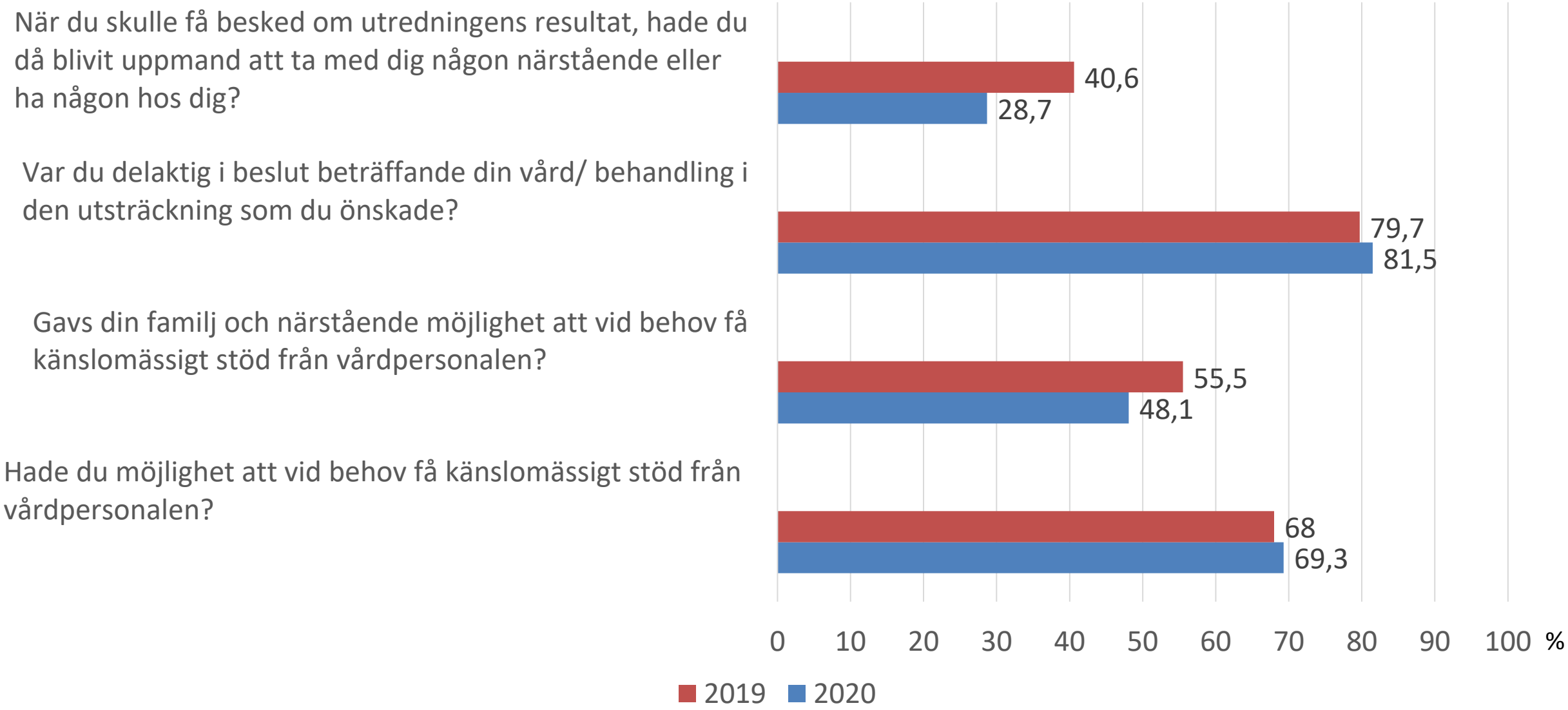
Vilket var skälet till din första kontakt med vården?

Tabellens resultat är sammanställningar av dimensionspoäng från en femgradig skala, där 1 är för lång väntetid och 5 är för kort väntetid.

Emotionellt stöd och delaktighet

Hur skulle du helst ha fått beskedet?

Endast pt där SVF avslutats med en cancerdiagnos, (2019 n=2201, 2020 n=1960)

